

İŞKENCE MAĞDURLARI MERKEZİ

İNSAN HAKLARINDA YENİ TAKTİKLER PROJESİ

Stratejik Haritalama yöntemi, İşkence Mağdurları Merkezi tarafından başlatılan İnsan Haklarında Yeni Taktikler Projesi'nin bir bölümüdür. İşkence Mağdurları Merkezi, 1985'ten beri, 60'dan fazla ülkedeki politik nedenli işkence mağdurlarına koruyucu ve iyileştirici bir servis sağlamaktadır. Kuruluşunun başlarında, İşkence Mağdurları Merkezi yaptığı işlemlerle insan hakları konusunda yeni ve güçlü bir araç olmayı tasarlamıştır ve tedavi merkezi yaklaşımı insan hakları için yeni seçmenler oluşturup, politikacılara yeni yollardan ulaşmıştır. Yeni Taktikler Projesi, İşkence Mağdurları Merkezi'nin yeni taktikler oluşturmadaki deneyimleri, küresel insan hakları savunuculuğu konusundaki tecrübeleri ve insan hakları kuruluşları arasındaki koalisyonu kurma ve buna öncülük etmedeki başarıları üzerine ortaya çıkmıştır.

İnsan Haklarında Yeni Taktikler Projesi herhangi bir yöntemin tek başına insan hakları ihlallerini besleyen karmaşık sistemleri yıkmakta yeterli olamayacağını fark edilmesi sonucu oluşmuştur. İnsan hakları konusundaki problemleri önlemek ve bunların üstesinden gelmek için, savunucular kapsamlı bir şekilde meydana getirilmiş merak uyandıran yaklaşımların tümünden yararlanmalı ve farklı taktikleri güçlü stratejilerle birleştirmek için ellerine geçen fırsatları kaçırmamalıdır.

Stratejik Haritalama Nasıl İşliyor?

Stratejik Haritalama, insan hakları ihlallerinin devam etmesine yol açan kurumları ve ilişkileri görselleştiren, bu sistemleri etkileyebilecek taktiklerin mizaçlarını ve güçlerini takip eden, sonuç olarak stratejinin gerçekleştirilmesini izlemek için bir araç olarak kullanılan bir yöntemdir.

Yöntem, bir kampanyanın değiştirmek ya da yıkmak istediği ilişkileri (işkence yapan ve işkence mağduru arasındaki ilişki gibi) anlamak ile başlıyor. Daha sonra stratejik hedefin gömülü olduğu ilişkiler, organizasyonel diyagram ya da ilişkiler grafiği (flow chart) gibi birer şema haline getiriliyor.

Tamamlandığı zaman bu şema, "taktikleri haritalamak", yani hangi taktiğin hangi ilişkiyi/ilişkileri, nasıl etkileyeceğinin beklenebileceğini anlamak için kullanılıyor. Bu iki

aşama, söz konusu ülkedeki durumla ilgili, insan hakları ihlallerini çevreleyen kilit ilişkileri, taktiklerin kullanılmasının yarattığı etkiyi ve işaret edilmemiş müdahale noktalarını içeren bir tanı oluşturulmasını sağlıyor.

Örneğin bir işkenceci organizasyonel, profesyonel ya da sosyal olarak veya aile üzerinden bir grup insana ya da organizasyona bağlıysa, haritalama işlemi bu ilişkileri değiştirip yıkmak üzere onları anlamak için uğraşır. Bununla beraber, bu değişimi sağlamak için, hangi bireylerin ya da kurum ve kuruluşların bunu yapmak için hazır olduklarını ya da bu konuma getirilebileceklerini anlamak çok önemlidir. Sosyal ve ailevi ilişkilerden yararlanmak için kullanılan bir yöntem, işkencecinin evinin dışında gözcülük etmek olabilir; başka koşullarda ise işkencecinin bir polis derneğine üye olması ulusal sınırları aşan profesyonel kurumlarla çalışabilme şansını getirebilir.

Stratejik Haritalama yaklaşımı, insan hakları ihlallerini sona erdirmeyi amaçlayan stratejik çabaya güçlü bir katkıda bulunabilir. Bu yaklaşım, konuya büyük bir netlik kazandırmakta, olası yanıtları önceden tahmin etmekte, daha fazla ilgi gerektiren kısımları tespit etmekte ve değerlendirme için etkili bir araç olmaktadır.

Stratejik Haritalamanın Kullanılabileceği Yerler

İnsan hakları ihlalleri, karşılıklı olarak ihlalcinin rolünü güçlendiren karmaşık bir ilişkiler sisteminden beslenmektedir. Bu ilişkilerin kimisi hiyerarşik, kimisi yapısal, kimisi ise gayri resmidir ve her biri başka bir taktiğe cevap verecek müdahale alanları oluşturmaktadır.

İnsan hakları konusunda gelişme yaratmak isteyen birçok kuruluş, yüksek öğrenim standartları, yeni elemanların alınması için yapılan harcamalar, performans ve etkileyciliğin ölçümü ve fon bulmadaki zorluklar yüzünden, kurumsal iskeletlerine sadece bir ya da iki temel taktiği uydurabilirler. Bu durum “nasıl yapacağımızı bildiğimiz şeyi yapalım” eğilimi ile de güçlenmektedir.

Eğer insan hakları ihlalleri tek bir taktikle azaltılamıyorsa, ve birçok organizasyon sadece bir ya da iki taktiği kullanabiliyorsa, insan hakları ihlallerinde gömülü olan ilişkiler sistemini bozmak adına kapasiteyi geliştirerek genel bir strateji oluşturmak için işbirliği yapmak zorunludur.